

ZBIERKA **ZÁKONOV**
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 1992

Vyhlásené: 11. 12. 1992 Časová verzia predpisu účinná od: 1. 5.2001 do: 30. 6.2001

Obsah tohto dokumentu má informatívny charakter.

566

ZÁKON

Národnej rady Slovenskej republiky

z 18. novembra 1992

o Národnej banke Slovenska

Národná rada Slovenskej republiky sa uzniesla na tomto zákone:

PRVÁ ČASŤ

ZÁKLADNÉ USTANOVENIA

§ 1

(1) Zriaďuje sa Národná banka Slovenska ako emisná banka Slovenskej republiky.

(2) Národná banka Slovenska je právnickou osobou so sídlom v Bratislave; nezapisuje sa do obchodného registra.

(3) Pri vydávaní všeobecne záväzných právnych predpisov v rozsahu ustanovenom týmto zákonom má Národná banka Slovenska postavenie ako ministerstvá a iné orgány štátnej správy podľa čl. 123 Ústavy Slovenskej republiky. Národná banka Slovenska vydáva opatrenia vyhlasované v Zbierke zákonov a rozhodnutia v rozsahu ustanovenom osobitnými predpismi.¹⁾

(4) Národná banka Slovenska má v majetkovoprávných vzťahoch pri nakladaní s vlastným majetkom postavenie podnikateľa.

§ 2

Hlavným cieľom Národnej banky Slovenska je udržiavanie cenovej stability. Za tým účelom Národná banka Slovenska

- a) určuje menovú politiku,
- b) vydáva bankovky a mince,
- c) riadi, koordinuje a zabezpečuje peňažný obeh, platobný styk a zúčtovávanie dát platobného styku v rozsahu ustanovenom týmto zákonom a stará sa o ich plynulosť a hospodárnosť,
- d) vykonáva dohľad podľa tohto zákona a podľa osobitných zákonov¹⁾ nad bezpečným fungovaním bankového systému a nad vykonávaním bankových činností,
- e) vykonáva ďalšie činnosti podľa tohto zákona a osobitných zákonov.¹⁾

§ 3

(1) Národná banka Slovenska predkladá Národnej rade Slovenskej republiky polročné správy o menovom vývoji do troch mesiacov po skončení príslušného kalendárneho polroka a ročné správy o menovom vývoji do piatich mesiacov po skončení príslušného kalendárneho roka.

(2) Národná banka Slovenska je povinná zverejniť informáciu o menovom vývoji najmenej raz za tri mesiace.

(3) Národná banka Slovenska zverejňuje informácie o schválených zmenách menovej politiky.

§ 4

(1) Národná banka Slovenska zastupuje Slovenskú republiku na základe poverenia vlády Slovenskej republiky (ďalej len „vláda“) v medzinárodných finančných inštitúciách a zabezpečuje plnenie úloh vyplývajúcich z tohto zastúpenia.

(2) Národná banka Slovenska zastupuje Slovenskú republiku v operáciách na medzinárodných finančných trhoch súvisiacich s plnením menovej politiky.

DRUHÁ ČASŤ**ORGÁNY A ORGANIZÁCIA NÁRODNEJ BANKY SLOVENSKA****§ 5**

Národnú banku Slovenska tvoria

- a) ústredie so sídlom v Bratislave,
- b) pobočky,
- c) účelové organizačné zložky.

Banková rada Národnej banky Slovenska**§ 6**

(1) Najvyšším riadiacim orgánom Národnej banky Slovenska je Banková rada Národnej banky Slovenska (ďalej len „banková rada“). Banková rada určuje menovú politiku a nástroje na jej uskutočňovanie a rozhoduje o menových opatreniach Národnej banky Slovenska.

(2) Banková rada ďalej najmä

- a) ustanovuje zásady činnosti a obchodov Národnej banky Slovenska,
- b) schvaľuje rozpočet Národnej banky Slovenska (§ 38),
- c) ustanovuje organizačné usporiadanie Národnej banky Slovenska,
- d) ustanovuje druhy fondov Národnej banky Slovenska, ich výšku a použitie,
- e) rozhoduje o vydávaní bankoviek a mincí,
- f) ustanovuje platové a iné požitky guvernéra, viceguvernérov a ďalších členov bankovej rady,
- g) rozhoduje o zabezpečení výkonu činností zverených Národnej banke Slovenska týmto zákonom a osobitnými zákonmi,¹⁾
- h) schvaľuje rokovací poriadok bankovej rady,
- i) zriaďuje koordinačné a ďalšie orgány Národnej banky Slovenska, pobočky a účelové organizačné zložky Národnej banky Slovenska podľa § 5.

§ 7

(1) Členmi bankovej rady sú guvernér, dvaja viceguvernéri, dvaja vrchní riaditelia Národnej banky Slovenska a traja ďalší členovia. Výkon funkcie člena bankovej rady je výkonom verejnej funkcie.²⁾

(2) Guvernéra a viceguvernérov vymenúva a odvoláva prezident Slovenskej republiky na návrh vlády schválený Národnou radou Slovenskej republiky; ak neboli vymenovaní zo zamestnancov Národnej banky Slovenska, dňom vymenovania im vzniká pracovný pomer k Národnej banke Slovenska.

(3) Dvoch členov bankovej rady spomedzi vrchných riaditeľov Národnej banky Slovenska a troch ďalších členov bankovej rady vymenúva a odvoláva vláda na návrh guvernéra Národnej banky Slovenska.

(4) Funkčné obdobie členov bankovej rady je päťročné. Za člena bankovej rady môže byť vymenovaná fyzická osoba s náležitými odbornými vedomosťami a skúsenosťami v menovej oblasti alebo v oblasti finančníctva, ktorá má spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu a ktorá je bezúhonná. Za náležité odborné vedomosti a skúsenosti sa považuje úplné vysokoškolské vzdelanie univerzitného zamerania a najmenej päť rokov praxe v riadiacej, vedeckej alebo pedagogickej funkcii v menovej oblasti alebo v oblasti finančníctva. Za bezúhonnú sa považuje fyzická osoba, ktorá nebola právoplatne odsúdená za úmyselný trestný čin; bezúhonnosť sa preukazuje výpisom z registra trestov.^{2a)}

(5) Členstvo v bankovej rade je obmedzené najviac na dve funkčné obdobia nasledujúce za sebou.

(6) Funkcia člena bankovej rady je nezlučiteľná s funkciou prezidenta Slovenskej republiky, poslanca Národnej rady Slovenskej republiky, člena vlády, sudcu, prokurátora a s inou funkciou, povolaním alebo so zamestnaním v štátnom orgáne, orgáne územnej samosprávy alebo v inom orgáne verejnej moci, s členstvom alebo inou funkciou v riadiacom, dozornom alebo kontrolnom orgáne právnickej osoby vykonávajúcej podnikateľskú činnosť, s podnikaním a s inou hospodárskou alebo zárobkovou činnosťou, ktorá môže byť v rozpore s výkonom funkcie člena bankovej rady. Člen bankovej rady nesmie vykonávať ani žiadnu inú funkciu alebo nezárobkovú činnosť, ktorá môže byť v rozpore s výkonom funkcie člena bankovej rady. Ak člen bankovej rady v čase jeho vymenovania do tejto funkcie zastáva alebo vykonáva funkciu, povolanie, zamestnanie alebo činnosť, ktorá je nezlučiteľná s funkciou člena bankovej rady, je povinný bezodkladne preukázateľne urobiť právny úkon smerujúci k ukončeniu každej takej funkcie, povolania, zamestnania alebo činnosti a je povinný bezodkladne zanechať každú takú funkciu, povolanie, zamestnanie alebo činnosť.

(7) Členovia bankovej rady nesmú v súvislosti s výkonom svojej funkcie alebo s činnosťou Národnej banky Slovenska požadovať ani prijímať pokyny od štátnych orgánov, orgánov územnej samosprávy alebo žiadnych iných orgánov verejnej moci ani od ďalších právnických osôb alebo fyzických osôb; štátne orgány, orgány územnej samosprávy a žiadne iné orgány verejnej moci ani ďalšie právnické osoby alebo fyzické osoby nesmú ovplyvňovať Národnú banku Slovenska ani členov bankovej rady v súvislosti s výkonom ich funkcie alebo s činnosťou Národnej banky Slovenska. Guvernér Národnej banky Slovenska nesmie požadovať alebo prijímať pokyny ani od bankovej rady v súvislosti s výkonom svojej funkcie v orgánoch Európskeho systému centrálnych bánk a Európskej centrálnej banky; to rovnako platí aj pre zástupcu guvernéra Národnej banky Slovenska v týchto orgánoch.

(8) Členstvo v bankovej rade zaniká

- a) dňom uplynutia funkčného obdobia,
- b) vzdaním sa funkcie na vlastnú písomnú žiadosť člena bankovej rady doručení bankovej rade, a to dňom jej doručenia, ak v nej nie je uvedený neskorší deň vzdania sa funkcie,
- c) odvolaním z funkcie z dôvodov uvedených v odseku 9,
- d) smrťou alebo vyhlásením za mŕtveho.^{2b)}

(9) Člena bankovej rady možno z jeho funkcie odvolať len v prípade, ak

- a) bol právoplatným rozsudkom súdu odsúdený za úmyselný trestný čin,
- b) prestal spĺňať predpoklady na výkon funkcie člena bankovej rady podľa odseku 4,
- c) začal vykonávať funkciu, povolanie, zamestnanie alebo činnosť, ktorá je nezlučiteľná s funkciou člena bankovej rady, alebo ak inak porušil ustanovenia odseku 6.

(10) O sporoch súvisiacich s odvolaním člena bankovej rady z jeho funkcie rozhoduje súd v konaní podľa osobitného zákona.^{2c)}

§ 8

(1) Rokovaniu bankovej rady predsedá guvernér, v jeho neprítomnosti ním poverený viceguvernér. Banková rada prijíma svoje rozhodnutia väčšinou hlasov vymenovaných členov. Banková rada je uznášaniaschopná, ak je prítomný guvernér alebo ním poverený predsedajúci viceguvernér a aspoň ďalší štyria členovia. Pri rovnosti hlasov rozhoduje hlas predsedajúceho. Ak banková rada rozhoduje v druhom stupni a niektorý jej člen sa zúčastnil v tej istej veci na konaní prvého stupňa, tento člen je vylúčený z hlasovania bankovej rady; na jeho hlas sa neprihliada pri posudzovaní schopnosti bankovej rady uznášať sa ani pri rozhodovaní bankovej rady.

(2) Rokovací poriadok bankovej rady môže ustanoviť prípady, kedy je na prijatie rozhodnutia potrebný súhlas všetkých jej členov, prípadne ustanoviť inú majoritu pri hlasovaní.

(3) Člen bankovej rady môže písomne splnomocniť iného člena bankovej rady, aby ho zastupoval na rokovaní a hlasovaní bankovej rady.

(4) Rokovanie bankovej rady je neverejné. Na rokovaní bankovej rady sa okrem jej členov môže zúčastniť člen vlády poverený vládou, osoby uvedené v rokovacom poriadku bankovej rady a ďalšie osoby, ktoré na svoje rokovanie prizve banková rada. Banková rada môže rozhodnúť o zverejnení výsledku svojho rokovania; z rokovania bankovej rady alebo iného orgánu Národnej banky Slovenska sa však o schválených materiáloch zverejňujú informácie, o ktorých tak ustanovuje tento zákon.

(5) Rokovací poriadok bankovej rady schválený podľa § 6 ods. 2 písm. h) vydá guvernér.

§ 9

(1) Národnú banku Slovenska zastupuje navonok jej guvernér; v čase jeho neprítomnosti ho zastupuje ním poverený viceguvernér, a ak nie sú prítomní ani viceguvernéri, iný guvernérom poverený člen bankovej rady.

(2) O neodkladných veciach, ktoré inak podliehajú schváleniu bankovej rady, môže rozhodnúť guvernér spolu s dvoma viceguvernermi. Rozhodnutie je možné prijať len v prípade ich jednomyselného súhlasu.

(3) Rozhodnutia, prijaté podľa odseku 2, prerokúva na nasledujúcom zasadnutí banková rada, ktorá ich schváli alebo zruší.

**TRETIA ČASŤ
VZŤAH K VLÁDE****§ 12**

(1) Národná banka Slovenska pri rešpektovaní svojho hlavného cieľa podporuje hospodársku politiku vlády.

(2) Plnenie úloh podľa § 2 tohto zákona zabezpečuje Národná banka Slovenska nezávisle od pokynov štátnych orgánov, orgánov územnej samosprávy, iných orgánov verejnej moci a od ďalších právnických osôb alebo fyzických osôb.

(3) O záveroch rokovania a o prijatých rozhodnutiach bankovej rady informuje vládu guvernér alebo ním poverený člen bankovej rady.

§ 13

(1) Národná banka Slovenska zaujíma stanovisko k návrhom predkladaným na rokovanie vlády, ktoré sa dotýkajú pôsobnosti Národnej banky Slovenska.

(2) Národná banka Slovenska plní poradné funkcie voči vláde v oblastiach svojej pôsobnosti.

(3) Guvernér Národnej banky Slovenska a v jeho neprítomnosti ním poverený viceguvernér má právo byť prítomný na schôdzach vlády.

**ŠTVRTÁ ČASŤ
EMISIA BANKOVIEK A MINCÍ****§ 15**

Peňažnou jednotkou v Slovenskej republike je slovenská koruna, skratka názvu je „Sk“. Slovenská koruna sa delí na sto halierov.

§ 16

(1) Národná banka Slovenska má v Slovenskej republike výhradné právo vydávať bankovky a mince, ako aj pamätné bankovky a pamätné mince (ďalej len „bankovky a mince“), ktoré sú zákonnými peniazmi a na ktorých sa uvádza nominálna hodnota v slovenských korunách alebo v halieroch.

(2) Národná banka Slovenska má v Slovenskej republike výhradné právo vydávať obchodné mince a zabezpečovať razbu obchodných mincí na obchodné a zberateľské účely, ktoré nie sú zákonnými peniazmi a na ktorých sa neuvádza nominálna hodnota v slovenských korunách ani v halieroch.

§ 17

Národná banka Slovenska riadi hotovostný peňažný obeh, zabezpečuje tlač bankoviek a razbu mincí, zabezpečuje správu ich zásob, dozerá na ich ochranu a bezpečnosť, nahrádza bankovky a mince opotrebované obehom, dozerá na úschovu a ničenie tlačových dosiek a razidiel a zabezpečuje ničenie neplatných a vyradených bankoviek a mincí.

§ 17a

(1) Platné bankovky a mince vydané Národnou bankou Slovenska sú zákonnými peniazmi vo

svojej nominálnej hodnote; právnické osoby a fyzické osoby sú povinné prijímať platné bankovky a mince v ich nominálnej hodnote pri všetkých platbách na území Slovenskej republiky, ak tento zákon alebo osobitný zákon neustanovuje inak.

(2) Pamätné bankovky a pamätné mince a bankovky a mince v osobitnom vyhotovení určené na zberateľské účely a neplatné bankovky a mince na zberateľské účely sa môžu predávať a kupovať za ceny odlišné od ich nominálnej hodnoty. Národná banka Slovenska predáva obchodné mince za ňou určenú cenu.

(3) Právnické osoby a fyzické osoby môžu odmietnuť prijatie platných bankoviek a mincí, ak príjemca nemá možnosť skontrolovať si pri preberaní ich správny počet a pravosť; na požiadanie príjemcu je platiteľ povinný roztriediť bankovky a mince podľa ich nominálnej hodnoty. Právnická osoba a fyzická osoba okrem Národnej banky Slovenska, banky a pobočky zahraničnej banky²⁰⁾ (ďalej len „banka“) môže odmietnuť prijatie platných bankoviek a mincí aj vtedy, ak ide o

- a) pamätné bankovky alebo pamätné mince,
- b) mince v takom celkovom množstve alebo zložení podľa ich nominálnej hodnoty, ktoré je neobvyklé pri jednotlivých platbách a ich prijatie by si vyžadovalo zvýšené nároky na manipuláciu s nimi vrátane ich triedenia podľa nominálnych hodnôt,
- c) poškodené bankovky a mince vrátane obehom opotrebovaných bankoviek a mincí; právnické osoby však pri platbách v hotovosti prijímajú aj platné bankovky a mince opotrebované obehom, ak sú celé a celistvé; obehom opotrebované a poškodené bankovky a mince sa nevydávajú späť do obehu.

§ 17b

(1) Národná banka Slovenska a banky na požiadanie poskytujú náhrady za necelé platné bankovky a za inak poškodené platné bankovky a mince ich výmenou za nepoškodené platné bankovky a mince; za poškodené bankovky a mince, ktoré boli vyhlásené za neplatné podľa § 17c ods. 1, sa takto poskytuje náhrada len počas obdobia určeného na ich výmenu. Za necelú bankovku sa poskytne náhrada, ak je na výmenu predložená jej identifikovateľná časť, ktorej celková celistvá plocha presahuje polovicu pôvodnej plochy bankovky. Banky zasielajú všetky necelé bankovky a inak poškodené bankovky a mince, za ktoré poskytnú náhrady, Národnej banke Slovenska, ktorá skontroluje správnosť poskytnutia náhrad a uhradí im sumu vo výške správne poskytnutých náhrad. Osoba, ktorá žiada o poskytnutie náhrady, je povinná na požiadanie predložiť písomné vysvetlenie, ako došlo k poškodeniu, a preukázať svoju totožnosť; od takejto osoby možno požadovať úhradu nákladov spojených s preverením uplatňovaného nároku na náhradu a s poskytnutím náhrady.

(2) Náhrady sa neposkytujú za zničené alebo stratené bankovky a mince, za bankovky a mince, ktoré v dôsledku poškodenia nie sú identifikovateľné, za necelé mince, za bankovky a mince, pri ktorých je podozrenie, že pochádzajú z trestného činu alebo že ich poškodením bol spáchaný trestný čin, za iné bankovky a mince poškodené na účely ich znehodnotenia ani za necelé bankovky, ktorých celková celistvá plocha nepresahuje polovicu pôvodnej plochy bankovky; náhradu môže výnimočne poskytnúť Národná banka Slovenska, ak tak ustanoví všeobecne záväzný právny predpis.

(3) Národná banka Slovenska a banky pri predložení odoberú predkladateľovi bez náhrady necelé alebo inak poškodené bankovky a mince, za ktoré sa neposkytuje náhrada; o takomto odobratí vyhotovia písomné potvrdenie a odovzdajú ho predkladateľovi. Odobraté bankovky alebo mince vložia v prítomnosti predkladateľa do vhodného obalu, ktorý zabezpečia pred neoprávnenou manipuláciou; do tohto obalu vložia aj rovnopis alebo kópiu potvrdenia o odobratí necelých alebo inak poškodených bankoviek a mincí, prípadne aj vysvetlenie predkladateľa, ako došlo k poškodeniu týchto bankoviek a mincí. Banka je povinná obal s odobratými necelými alebo inak

poškodenými bankovkami a mincami bezodkladne odovzdať Národnej banke Slovenska. Pri bankovkách a minciach odobratých pre podozrenie, že pochádzajú z trestného činu alebo že ich poškodením bol spáchaný trestný čin, je tiež povinná toto odobratie oznámiť orgánom činným v trestnom konaní.^{2c)} Ak sa pri bankovkách a minciach odobratých pre podozrenie, že pochádzajú z trestného činu alebo že ich poškodením bol spáchaný trestný čin, zistí, že podľa právoplatného rozhodnutia orgánu činného v trestnom konaní^{2c)} nejde o takéto bankovky a mince, predkladateľovi za tieto bankovky a mince poskytne náhradu Národná banka Slovenska po doručení príslušného právoplatného rozhodnutia orgánu činného v trestnom konaní,^{2c)} a to priamo alebo prostredníctvom banky, ktorá tieto bankovky alebo mince odobrala.

(4) Národná banka Slovenska a banky na požiadanie bezodplatne vykonávajú aj výmenu nepoškodených bankoviek a mincí určitých nominálnych hodnôt za nepoškodené platné bankovky a mince iných nominálnych hodnôt; pri takejto výmene nemá žiadateľ nárok na poskytnutie pamätných bankoviek a pamätných mincí.

§ 17c

(1) Národná banka Slovenska môže vyhlásiť za neplatné a stiahnuť z obehu bankovky a mince, ktoré vydala, a nahradiť ich výmenou za iné bankovky a mince. Obdobie, počas ktorého možno výmenu vykonávať, nesmie byť kratšie ako päť rokov, ak osobitný zákon neustanoví inak.

(2) Národná banka Slovenska a banky počas obdobia určeného na výmenu bezodplatne vymenia na požiadanie predložené bankovky a mince vyhlásené za neplatné podľa odseku 1 za platné bankovky a mince s rovnakým úhrnom nominálnych hodnôt; odmietnuť možno výmenu predložených mincí, len ak úhrn ich nominálnych hodnôt je nižší, ako je najnižšia nominálna hodnota platnej mince. Poškodené bankovky a mince vyhlásené za neplatné podľa odseku 1 sa vymieňajú za podmienok ustanovených v § 17b.

(3) Rozdiel medzi úhrnom nominálnych hodnôt bankoviek a mincí vyhlásených za neplatné podľa odseku 1 a úhrnom nominálnych hodnôt bankoviek a mincí vymenených podľa odseku 2 je výnosom Národnej banky Slovenska.

§ 17d

(1) Reprodukcie bankoviek a mincí, obchodných mincí a cenných papierov vydaných Národnou bankou Slovenska, ako aj predmety, ktoré ich svojou úpravou napodobňujú, vrátane ich záznamov v elektronickej forme sa môžu zhotoviť a používať iba v prípade splnenia podmienok podľa osobitných predpisov o ochrane práv duševného vlastníctva a podľa medzinárodných zmlúv, ktorými je Slovenská republika viazaná, a súčasne v prípade splnenia podmienky, že takéto reprodukcie alebo napodobneniny sú nezameniteľné s pravými bankovkami a mincami, obchodnými mincami a cennými papiermi najmä z hľadiska ich rozmerov a použitého materiálu a z hľadiska ich farebnosti a iných grafických prvkov; takéto reprodukcie alebo napodobneniny vrátane záznamov v elektronickej forme musia byť tiež vyhotovené tak, aby ich nebolo možné použiť na vyhotovenie ani využiť pri vyhotovení falšovaných alebo pozmenených bankoviek a mincí, obchodných mincí alebo cenných papierov. Takéto reprodukcie alebo napodobneniny vrátane záznamov v elektronickej forme sa môžu vyhotoviť a používať len dôstojným spôsobom, ktorý zodpovedá významu reprodukováných alebo napodobňovaných bankoviek a mincí, obchodných mincí alebo cenných papierov. Pri minciach a obchodných minciach možno zhotoviť a používať len ich grafické reprodukcie. Reprodukcie alebo napodobneniny listinných cenných papierov možno zhotoviť a používať, len ak sú takéto reprodukcie osobitne výrazne označené tak, aby bolo zrejmé, že ide o reprodukciu alebo napodobneninu.

(2) Obmedzenia podľa odseku 1 sa nevzťahujú na Národnú banku Slovenska pri plnení jej úloh v oblasti emisií bankoviek a mincí vrátane uverejňovania informácií o vydaných bankovkách

a minciach, o ich ochranných prvkoch a vykonávania činností na účel odhaľovania falšovaných alebo pozmenených bankoviek a mincí. Obmedzenia podľa odseku 1 sa nevzťahujú ani na iné osoby, ktoré sa podieľajú na plnení úloh Národnej banky Slovenska, na plnení úloh v oblasti emisií bankoviek a mincí na základe písomnej zmluvy uzavretej s Národnou bankou Slovenska; tieto osoby sú povinné zabezpečiť, aby nimi zhotovené reprodukcie alebo napodobneniny bankoviek a mincí, obchodných mincí a cenných papierov vydaných Národnou bankou Slovenska vrátane ich záznamov v elektronickej forme nebolo možné zneužiť, napríklad uviesť do hotovostného peňažného obehu.

§ 17e

Platné bankovky a mince a počas obdobia určeného na výmenu aj bankovky a mince vyhlásené za neplatné (§ 17c ods. 1 a 2) sú chránené pred falšovaním a pozmeňovaním osobitným zákonom.²⁴⁾ Falšované bankovky a mince alebo pozmenené bankovky a mince znejúce na slovenskú menu alebo na cudziu menu, alebo bankovky a mince, pri ktorých vznikne podozrenie, že sú falšované alebo pozmenené (ďalej len „falšované bankovky a mince“), predkladateľom pri ich predložení odoberá bez náhrady Národná banka Slovenska, banky a iné právnické osoby alebo fyzické osoby – podnikatelia (ďalej len „oprávnená osoba“); oprávnená osoba vyhotoví o takomto odobratí písomné potvrdenie a odovzdá ho predkladateľovi. Odobraté bankovky alebo mince vloží oprávnená osoba v prítomnosti predkladateľa spolu s rovnopisom alebo kópiou potvrdenia o ich odobratí do vhodného obalu, ktorý zabezpečí pred neoprávnenou manipuláciou. Ak falšované bankovky a mince odoberie oprávnená osoba iná ako Národná banka Slovenska, je povinná bezodkladne odovzdať obal s odobratými falšovanými bankovkami a mincami Národnej banke Slovenska; ak Národná banka Slovenska pri kontrole odovzdaných bankoviek a mincí zistí, že ide o pravé bankovky alebo mince, bezodkladne odobraté bankovky a mince alebo sumu vo výške ich nominálnej hodnoty vráti predkladateľovi priamo alebo prostredníctvom oprávnenej osoby, ktorá ich odobrala. Oprávnená osoba má právo požadovať od predkladateľa, aby svoju totožnosť preukázal dokladom totožnosti;²⁵⁾ takejto žiadosti oprávnenej osoby je predkladateľ povinný vyhovieť. Odobratie falšovaných bankoviek a mincí oznámi oprávnená osoba, ktorá ich odobrala, orgánom činným v trestnom konaní.²⁶⁾

§ 17f

(1) Bankovky a mince môžu spracúvať pre iné osoby okrem bánk aj podnikatelia,²⁸⁾ ktorých činnosti slúžia na zabezpečenie vykonávania činností bánk v oblasti hotovostného peňažného obehu, a to len po predchádzajúcom súhlase Národnej banky Slovenska. Podnikatelia, ktorým Národná banka Slovenska udolí predchádzajúci súhlas na spracúvanie bankoviek a mincí pre iné osoby, sú povinní umožniť Národnej banke Slovenska vykonávanie kontrol spracúvania bankoviek a mincí a dodržiavania podmienok na ich spracúvanie vrátane prístupu do objektov, k zariadeniam a k iným veciam a dokladom, ktoré súvisia so spracúvaním bankoviek a mincí. Ak podnikateľ neumožní vykonanie takejto kontroly alebo ak nedodržiava podmienky na spracúvanie bankoviek a mincí, Národná banka Slovenska môže tomuto podnikateľovi odobrať udelený predchádzajúci súhlas.

(2) Spracúvaním bankoviek a mincí sa na účely tohto zákona rozumie ich triedenie podľa pravosti a kvality, podľa počtu a nominálnej hodnoty a ich balenie do obalového materiálu.

(3) Na udelenie predchádzajúceho súhlasu podľa odseku 1 musia podnikatelia splniť tieto podmienky:

- a) splatený peňažný vklad do základného imania podnikateľa najmenej vo výške 5 000 000 Sk,
- b) poistenie zodpovednosti podnikateľa za škodu s poistným plnením najmenej vo výške 5 000 000 Sk,

- c) odborná spôsobilosť vedúcich zamestnancov podnikateľa; za odbornú spôsobilosť sa považuje ukončené vysokoškolské vzdelanie a najmenej päťročná ekonomická prax,
- d) bezúhonnosť fyzickej osoby, ktorá je štatutárnym orgánom podnikateľa, alebo fyzických osôb, ktoré sú členmi štatutárneho orgánu podnikateľa, a zamestnancov podnikateľa; za bezúhonnú sa považuje fyzická osoba, ktorá nebola právoplatne odsúdená za úmyselný trestný čin, pričom bezúhonnosť sa preukazuje výpisom z registra trestov,^{2a)}
- e) technická a organizačná pripravenosť, vybavenosť a schopnosť podnikateľa sústavne odborne, bezpečne a šetrne spracúvať bankovky a mince.

(4) Podnikateľ, ktorému bol udelený predchádzajúci súhlas na spracúvanie bankoviek a mincí, je povinný podmienky podľa odseku 3 nepretržite dodržiavať počas trvania tohto predchádzajúceho súhlasu.

§ 17g

Na konanie o predchádzajúcom súhlase podľa § 17f ods. 1 sa primerane vzťahujú ustanovenia osobitného zákona.^{2b)}

§ 17h

Národná banka Slovenska ustanovuje všeobecne záväzným právnym predpisom

- a) nominálne hodnoty, technické parametre, vzhľad a ďalšie náležitosti bankoviek a mincí a ich vydanie do obehu,
- b) hodnoty, technické parametre, vzhľad a ďalšie náležitosti obchodných mincí,
- c) podrobnosti o postupe fyzických osôb a právnických osôb pri prijímaní zákonných peňazí a pri nakladaní s nimi vrátane postupu oprávnených osôb pri odoberaní falšovaných bankoviek a mincí alebo poškodených bankoviek a mincí, za ktoré sa neposkytuje náhrada, a náležitosti dokladov vyhotovovaných pri predkladaní a odoberaní takýchto bankoviek a mincí,
- d) podrobnosti o zisťovaní výšky náhrad a o postupe pri poskytovaní náhrad za necelé bankovky alebo inak poškodené bankovky a mince ich výmenou za nepoškodené bankovky a mince,
- e) ukončenie platnosti bankoviek a mincí, spôsob a obdobie ich výmeny za iné bankovky a mince a podrobnosti o postupe pri ich výmene,
- f) podrobnosti o podmienkach, za ktorých možno zhotoviť a používať reprodukcie bankoviek, mincí, obchodných mincí a cenných papierov vydaných Národnou bankou Slovenska, ako aj predmety, ktoré ich úpravou napodobňujú, vrátane ich záznamov v elektronickej forme,
- g) podrobnosti o podmienkach, za ktorých podnikatelia môžu spracúvať bankovky a mince pre iné osoby, postup bánk a podnikateľov pri spracúvaní bankoviek a mincí a náležitosti žiadosti o udelenie predchádzajúceho súhlasu podľa § 17f ods. 1.

PIATA ČASŤ

NÁSTROJE MENOVEJ REGULÁCIE NÁRODNEJ BANKY SLOVENSKA

§ 18

Národná banka Slovenska je oprávnená ustanoviť úrokové sadzby, rámce, splatnosti a ďalšie podmienky obchodov, ktoré vykonáva podľa tohto zákona.

§ 20

Národná banka Slovenska môže požadovať, aby banky mali na účte v Národnej banke Slovenska

uloženú ňou určenú časť svojich zdrojov (ďalej len „povinná minimálna rezerva“), ktoré sa spravidla úročia; výšku úroku je oprávnená určovať Národná banka Slovenska.

§ 21

(1) Ak banka nedodržiava určenú povinnú minimálnu rezervu, je Národná banka Slovenska oprávnená účtovať jej zo sumy, o ktorú nie je určená povinná minimálna rezerva naplnená, úrok vo výške zodpovedajúcej až trojnásobku platnej priemernej úrokovej sadzby z ročných termínovaných vkladov v slovenských korunách uložených v bankách za kalendárny mesiac bezprostredne predchádzajúci mesiacu, v ktorom nebola dodržaná určená povinná minimálna rezerva.

(2) Pri zvýšení úrovne povinných minimálnych rezerv určí Národná banka Slovenska lehotu, v ktorej sa banka musí so zvýšením vyrovnávať.

ŠIESTA ČASŤ

OBCHODY NÁRODNEJ BANKY SLOVENSKA

Obchody s bankami

§ 22

Národná banka Slovenska je oprávnená uzatvárať a vykonávať s bankami, zahraničnými bankami a inými finančnými inštitúciami⁴⁾ všetky druhy bankových obchodov v súlade s podmienkami ustanovenými týmto zákonom.

§ 23

Národná banka Slovenska môže od bánk nakupovať alebo im predávať

- a) zmenky splatné do šiestich mesiacov odo dňa nákupu Národnou bankou Slovenska, opatrené aspoň dvoma podpismi, z toho aspoň jedným podpisom za banku,
- b) štátne dlhopisy alebo iné cenné papiere so štátnou zárukou, ktoré môže mať vo vlastníctve najviac jeden rok.

§ 24

(1) Národná banka Slovenska môže poskytnúť bankám na dobu najviac šiestich mesiacov úver zabezpečený cennými papiermi podľa § 23 a prijať od bánk úver zabezpečený cennými papiermi.

(2) V záujme zachovania likvidity banky môže Národná banka Slovenska výnimočne poskytnúť banke krátkodobý úver, a to na dobu najviac troch mesiacov. Počas zavedenia nútenej správy nad bankou jej môže Národná banka Slovenska poskytovať úvery podľa osobitného zákona^{4aa)} na dobu najviac šiestich mesiacov.

(3) Národná banka Slovenska môže poskytnúť úver Fondu ochrany vkladov^{4a)}.

Obchody so Slovenskou republikou

§ 25

(1) Národná banka Slovenska vedie príjmové a výdavkové účty štátneho rozpočtu, účty štátnych finančných aktív a štátnych finančných pasív, účty štátnych fondov, ďalšie účty štátnych rozpočtových organizácií a v rozsahu ustanovenom osobitným zákonom^{4b)} aj účty ďalších subjektov hospodáriacich s prostriedkami poskytnutými zo štátneho rozpočtu, ak osobitný zákon^{4b)} neustanoví inak. Národná banka Slovenska vykonáva platby z účtov štátneho rozpočtu, štátnych

finančných aktív a štátnych finančných pasív len do výšky súhrnného kreditného zostatku na týchto účtoch;^{4c)} z ostatných účtov Národná banka Slovenska vykonáva platby len do výšky kreditného zostatku na týchto účtoch.

(2) Prostriedky na účtoch vedených podľa odseku 1 sa úročia len do výšky súhrnného kreditného zostatku na týchto účtoch, a to úrokovou sadzbou určenou na základe písomnej dohody medzi Národnou bankou Slovenska a ministerstvom.

(3) Na základe písomnej žiadosti ministerstva môže Národná banka Slovenska zabezpečovať prostredníctvom inej banky vykonávanie niektorých činností súvisiacich s vedením účtov podľa odseku 1.

§ 26

Národná banka Slovenska dáva do predaja podľa osobitného predpisu⁵⁾ štátne dlhopisy a po dohode s Ministerstvom financií Slovenskej republiky (ďalej len „ministerstvo“) môže na základe jeho poverenia a za dohodnutú odplatu vykonávať aj činnosti spojené so správou, splácaním a prevodmi štátnych dlhopisov, s výplatom úrokov z týchto dlhopisov, prípadne ďalšie požadované činnosti.

Iné obchody Národnej banky Slovenska

§ 27

(1) Národná banka Slovenska je na usmernenie peňažného trhu oprávnená vydávať krátkodobé cenné papiere so splatnosťou do jedného roka a verejne obchodovateľné cenné papiere a obchodovať s nimi.

(2) Národná banka Slovenska je s cieľom zabezpečovania kurzu pre štátne cenné papiere oprávnená uzatvárať a uskutočňovať ďalšie bankové obchody s právnickými osobami a poskytovať im služby vrátane operácií na kapitálovom trhu, a to na účet emitenta.

(3) Národná banka Slovenska je oprávnená viesť svojim klientom podľa tohto zákona termínované vkladové účty.

§ 27a

(1) Národná banka Slovenska je oprávnená uzatvárať a vykonávať bankové obchody s inými právnickými osobami.

(2) Národná banka Slovenska je oprávnená uzatvárať a vykonávať bankové obchody s členmi bankovej rady a so svojimi zamestnancami.

§ 27b

(1) Pri overovaní totožnosti klientov Národnej banky Slovenska v rámci vykonávania jej bankových obchodov sa postupuje primerane podľa osobitného zákona.^{4d)}

(2) Národná banka Slovenska je povinná uchovávať doklady o bankových obchodoch uskutočnených v Národnej banke Slovenska a doklady o preukázaní totožnosti svojich klientov pri bankových obchodoch najmenej po dobu desiatich rokov od konca roka, v ktorom sa tieto bankové obchody uskutočnili.

SIEDMA ČASŤ
PRÁVOMOC NÁRODNEJ BANKY SLOVENSKA V DEVÍZOVOM HOSPODÁRSTVE

§ 28

Národná banka Slovenska

- a) vyhlasuje kurz slovenskej koruny k cudzím menám,
- b) má v úschove a spravuje menové rezervy v zlate a v devízových hodnotách a disponuje s nimi.

§ 29

Národná banka Slovenska

- a) obchoduje so zlatom a s ostatnými devízovými hodnotami,
- b) určuje podmienky pre usmerňovanie platobnej bilancie Slovenskej republiky a vyhlasuje ich opatrením³⁾ v Zbierke zákonov,
- c) určuje podmienky pre obchod so zlatom a ostatnými devízovými hodnotami vykonávanými bankami a inými osobami podľa osobitného predpisu^{5a)} a vyhlasuje ich opatrením³⁾ v Zbierke zákonov,
- d) vydáva cenné papiere znejúce na cudziu menu,
- e) môže v Slovenskej republike koordinovať a usmerňovať vykonávanie platobného styku a zúčtovávania dát platobného styku so zahraničím,
- f) môže viesť účty svojim klientom podľa tohto zákona v cudzej mene.

ÔSMA ČASŤ

ĎALŠIE ČINNOSTI A OPRÁVNENIA NÁRODNEJ BANKY SLOVENSKA

§ 30

(1) Národná banka Slovenska predkladá vláde návrhy zákonov v oblasti meny a peňažného obehu.

(2) Národná banka Slovenska spolu s ministerstvom predkladá vláde návrhy zákonov v oblasti devízového hospodárstva a bankovníctva.

§ 31

(1) Národná banka Slovenska riadi, koordinuje a zabezpečuje platobný styk a spracúvanie a zúčtovávanie dát platobného styku medzi bankami a inými právnickými osobami, ktoré vykonávajú niektoré bankové činnosti alebo ktorých činnosti slúžia na zabezpečenie vykonávania činností bánk,^{5b)} ak sú tieto právnické osoby na základe ich žiadosti vybrané Národnou bankou Slovenska za účastníkov tohto platobného styku a zúčtovávania dát tohto platobného styku (ďalej len „vybraná právnická osoba“); Národná banka Slovenska môže vykonávaním spracúvania a zúčtovávania dát tohto platobného styku alebo časťou tohto platobného styku poveriť aj ňou vybranú právnickú osobu.

(2) Národná banka Slovenska koordinuje a usmerňuje vydávanie, správu a používanie jednotlivých platobných prostriedkov; platobnými prostriedkami sa rozumie nástroje platobného styku, ktoré slúžia na vykonávanie bezhotovostných platobných operácií a hotovostných platobných operácií najmä na farchu alebo v prospech účtu zriadeného bankou, vrátane elektronických platobných prostriedkov, napríklad elektronických peňazí, elektronických peňaženiek a bankových platobných kariet.^{5c)} Národná banka Slovenska v záujme bezpečnosti platobného styku vykonávaného prostredníctvom platobných prostriedkov tiež ustanovuje požiadavky na technické vlastnosti a bezpečnostné ochranné prvky jednotlivých platobných

prostriedkov vrátane limitov a iných technických obmedzení pre operácie vykonávané prostredníctvom jednotlivých platobných prostriedkov.

(3) Národná banka Slovenska vydáva bankám povolenie na vykonávanie platobného styku a na vykonávanie zúčtovávania dát tohto platobného styku.

(4) Národná banka Slovenska na usmernenie a zabezpečenie jednotného platobného styku a zúčtovávania dát platobného styku medzi bankami a vybranými právnickými osobami ustanovuje všeobecne záväzným právnym predpisom

- a) zásady platobného styku a zúčtovávania dát platobného styku,
- b) podrobnosti o vydávaní, správe a používaní jednotlivých platobných prostriedkov a o požiadavkách na technické vlastnosti a bezpečnostné ochranné prvky jednotlivých platobných prostriedkov vrátane limitov a iných technických obmedzení pre operácie vykonávané prostredníctvom jednotlivých platobných prostriedkov.

(5) V záujme zabezpečenia plynulého platobného styku a zúčtovávania dát platobného styku medzi bankami a vybranými právnickými osobami môže Národná banka Slovenska v prípade vzniku mimoriadnych, vopred nepredpokladaných situácií určiť iné lehoty platobného styku a zúčtovania dát platobného styku, než sú ustanovené vo všeobecne záväznom právnom predpise vydanom podľa odseku 4 písm. a).

(6) Národná banka Slovenska vedie centrálny register krátkodobých cenných papierov s dobou splatnosti do jedného roka emitovaných ministerstvom alebo Národnou bankou Slovenska, používaných na krytie schodku štátneho rozpočtu alebo na usmernenie peňažného trhu.

§ 32

(1) Národná banka Slovenska vedie zoznam bánk podľa osobitného zákona.^{5d)}

(2) Národná banka Slovenska vedie zoznam zastúpení zahraničných bánk a obdobných finančných inštitúcií podľa osobitného zákona.^{5e)}

(3) Národná banka Slovenska vedie register bankových úverov a záruk podľa osobitného zákona.^{5f)}

§ 33

(1) Národná banka Slovenska uzaviera v rámci svojej pôsobnosti platobné a iné dohody so zahraničnými bankami a medzinárodnými finančnými inštitúciami.

(2) Národná banka Slovenska zabezpečuje spoluprácu so zahraničnými ratingovými agentúrami pri určovaní ratingu Slovenskej republiky, ktorým sa rozumie posudzovanie a hodnotenie schopnosti a pripravenosti Slovenskej republiky uhrádzať svoje finančné záväzky.

§ 34

Národná banka Slovenska koordinuje rozvoj bankového informačného systému v Slovenskej republike. Za tým účelom ustanoví vykonávacím predpisom zásady bankového informačného systému.

§ 34a

(1) Štátne orgány, orgány územnej samosprávy a iné orgány verejnej moci a právnické osoby a fyzické osoby sú povinné bezplatne, úplne, správne, pravdivo a včas predkladať Národnej banke Slovenska informácie, hlásenia, výkazy a iné podklady a vysvetlenia, ktoré Národná banka

Slovenska potrebuje na zabezpečenie vykonávania svojich úloh podľa tohto zákona a osobitných zákonov;^{5e)} ich obsah, formu, členenie, termíny a spôsob predkladania ustanovuje Národná banka Slovenska opatreniami vyhlásenými v Zbierke zákonov Slovenskej republiky.

(2) Národná banka Slovenska je oprávnená v rozsahu potrebnom na zabezpečenie vykonávania svojich úloh podľa tohto zákona a osobitných zákonov¹⁾ spolupracovať a vymieňať si informácie s orgánmi verejnej moci v Slovenskej republike a v iných štátoch, s Fondom ochrany vkladov a s medzinárodnými organizáciami.

(3) Ustanoveniami odsekov 1 a 2 nie sú dotknuté ustanovenia osobitných zákonov, ktoré ukladajú povinnosť utajovať alebo zachovávať mlčanlivosť o nimi ustanovených informáciách.

§ 35

Národná banka Slovenska je oprávnená vykonávať investičnú a obchodnú činnosť v rozsahu nevyhnutnom na zabezpečenie jej činnosti.

DEVIATA ČASŤ DOHLAD VYKONÁVANÝ NÁRODNOU BANKOU SLOVENSKA

§ 36

(1) Národná banka Slovenska vykonáva dohľad nad bezpečným fungovaním bankového systému a nad bankami, nad Fondom ochrany vkladov a nad ďalšími osobami a nad skupinami subjektov, ak tak ustanoví osobitný zákon (ďalej len „dohliadané subjekty“).

(2) Národná banka Slovenska pri dohľade podľa odseku 1 vykonáva činnosti v rozsahu a spôsobom ustanoveným týmto zákonom a osobitnými predpismi,⁶⁾ najmä

- a) ustanovuje pravidlá obozretného podnikania, pravidlá bezpečnej prevádzky a ďalšie požiadavky na podnikanie dohliadaných subjektov podľa osobitných predpisov,⁶⁾
- b) kontroluje dodržiavanie ustanovení tohto zákona a osobitných predpisov,⁶⁾
- c) vedie konania a vydáva povolenia, licencie a iné rozhodnutia, stanoviská a odporúčania podľa osobitných predpisov⁶⁾ a dohliada na plnenie ňou vydaných rozhodnutí vrátane dodržiavania podmienok ustanovených v týchto rozhodnutiach,
- d) vykonáva dohľad na diaľku a dohľad na mieste nad dohliadanými subjektmi, pričom zisťuje objektívny stav a ďalšie dôležité skutočnosti o dohliadaných subjektoch, najmä nedostatky v ich činnosti, príčiny zistených nedostatkov, škodlivé dôsledky zistených nedostatkov a osoby zodpovedné za zistené nedostatky.

(3) Pri výkone dohľadu podľa odseku 1 patria Národnej banke Slovenska a jej zamestnancom oprávnenia súvisiace s týmto dohľadom podľa tohto zákona a osobitných predpisov.⁶⁾ Dohliadané subjekty, ich zamestnanci a ďalšie osoby sú povinné umožniť Národnej banke Slovenska vykonanie dohľadu na diaľku a dohľadu na mieste, zdržať sa konania, ktoré by mohlo mať vplyv na výkon dohľadu podľa odseku 1, a poskytnúť Národnej banke Slovenska ňou požadované informácie, súčinnosť a pomoc, ktoré potrebuje na výkon tohto dohľadu.

(4) Dohľadom na mieste sa rozumie získavanie informácií spravidla priamo v dohliadanom subjekte alebo od jeho zamestnancov a vyhodnocovanie takto získaných informácií; dohľadom na mieste nie je získavanie a vyhodnocovanie informácií na mieste postupom Národnej banky Slovenska v konaní vedenom Národnou bankou Slovenska podľa osobitných predpisov.⁶⁾

(5) Dohľadom na diaľku sa rozumie získavanie a vyhodnocovanie informácií o dohliadanom subjekte inak ako dohľadom na mieste, napríklad získavaním a vyhodnocovaním informácií

predložených Národnej banke Slovenska na základe jej písomnej žiadosti a informácií uvedených v hláseniach, výkazoch a iných podkladoch predkladaných Národnej banke Slovenska na základe tohto zákona alebo osobitných predpisov;⁶⁾ dohľadom na diaľku nie je získavanie a vyhodnocovanie informácií na diaľku postupom Národnej banky Slovenska v konaní vedenom Národnou bankou Slovenska podľa osobitných predpisov.⁶⁾

(6) Národná banka Slovenska pri výkone dohľadu podľa odseku 1 spolupracuje s inými orgánmi vykonávajúcimi dohľad alebo dozor podľa osobitných zákonov.⁷⁾

(7) V rámci dohľadu Národnej banky Slovenska nad dohliadanými subjektmi podľa osobitného zákona^{7a)} vykonáva dohľad na diaľku a dohľad na mieste a v prvom stupni vykonáva konanie a rozhoduje útvár bankového dohľadu Národnej banky Slovenska. Útvár bankového dohľadu pri plnení týchto povinností postupuje v súlade s týmto zákonom a inými všeobecne záväznými právnymi predpismi, pričom koná a rozhoduje samostatne, nezávisle a nestranne; s inými organizačnými zložkami a orgánmi Národnej banky Slovenska spolupracuje, vymieňa si s nimi informácie a podklady a navzájom si poskytujú ďalšiu súčinnosť v rozsahu, v akom je to potrebné na riadny a účinný výkon dohľadu nad dohliadanými subjektmi podľa osobitného zákona.^{7a)} Útvár bankového dohľadu je pri konaní a rozhodovaní v prvom stupni viazaný rozhodnutiami vydanými bankovou radou v druhom stupni a rozhodnutiami súdu vydanými pri preskúmaní zákonnosti právoplatných rozhodnutí Národnej banky Slovenska v správnom súdnictve.^{7b)} Útváru bankového dohľadu nemožno ukladať úlohy, ktoré ovplyvňujú nezávislé a nestranné plnenie jeho zákonom uložených povinností pri výkone dohľadu nad dohliadanými subjektmi podľa osobitného zákona.^{7a)}

§ 37

(1) Dohľad na mieste môže vykonávať zamestnanec Národnej banky Slovenska písomne poverený Národnou bankou Slovenska (ďalej len „osoba poverená výkonom dohľadu“). Poverenie Národnej banky Slovenska na výkon dohľadu na mieste musí obsahovať označenie dohliadaného subjektu, mená a priezviská osôb poverených výkonom dohľadu, predmet dohľadu, deň začatia dohľadu, dobu trvania poverenia, odtlačok pečiatky Národnej banky Slovenska a meno, priezvisko, funkciu a podpis oprávneného vedúceho zamestnanca Národnej banky Slovenska, ktorý v mene Národnej banky Slovenska udelil toto poverenie.

(2) Osoby poverené výkonom dohľadu sú pri výkone dohľadu na mieste oprávnené vykonávať všetky úkony súvisiace s predmetom dohľadu, pričom sú oprávnené

- a) vstupovať na pozemky, do budov, miestností, zariadení a do iných priestorov dohliadaného subjektu vrátane jeho dopravných prostriedkov; nedotknuteľnosť obydlia zostáva zachovaná,^{7c)}
- b) vyžadovať, aby im v určenej lehote dohliadaný subjekt a jeho zamestnanci poskytovali
 1. doklady vrátane originálov dokladov, výkazy, dokumentáciu a iné písomnosti a informácie vrátane informácií na technických nosičoch dát a aby im umožnili prístup k iným veciam dohliadaných subjektov,
 2. vysvetlenia, vyjadrenia a iné ústne a písomné informácie k predmetu dohľadu a k zisteným nedostatkom,
- c) prevziať v odôvodnených prípadoch a aj mimo priestorov dohliadaného subjektu premiestniť originály dokladov a ďalšie písomnosti a veci,
- d) vykonávať ďalšie oprávnenia podľa tohto zákona a osobitných predpisov⁶⁾ a vyžadovať súčinnosť dohliadaného subjektu a jeho zamestnancov pri plnení povinností, ktoré v súvislosti s dohľadom na mieste ukladá dohliadanému subjektu a jeho zamestnancom tento zákon a osobitné predpisy;⁶⁾ súčinnosť však nemožno vyžadovať, ak by tým bol ohrozený život alebo zdravie osôb alebo ak by bola porušená zákonom ustanovená povinnosť mlčanlivosti, ak by dohliadané osoby alebo ich zamestnanci neboli zbavené oprávneným orgánom povinnosti

mlčanlivosti.

(3) Osoby poverené výkonom dohľadu sú pri výkone dohľadu na mieste povinné

- a) preukázať sa dohliadanému subjektu najneskôr pri začatí dohľadu písomným poverením Národnej banky Slovenska na výkon tohto dohľadu spolu s preukazom totožnosti,
- b) vydať dohliadanému subjektu písomné potvrdenie o prevzatí originálov dokladov a ďalších písomností a vecí premiestňovaných mimo priestorov dohliadaného subjektu a zabezpečiť ich riadnu ochranu pred stratou, zničením, poškodením a zneužitím; ak prevzaté písomnosti a veci už nie sú potrebné na ďalší výkon dohľadu alebo na konanie podľa osobitného predpisu,⁶⁾ sú povinné bezodkladne ich vrátiť tomu, od koho boli prevzaté,
- c) vyhotoviť písomný protokol o vykonanom dohľade, doručiť dohliadanému subjektu jedno vyhotovenie tohto protokolu, určiť primeranú lehotu dohliadanému subjektu na predloženie písomných námietok proti pravdivosti zaprotokolovaných údajov o nedostatkoch zistených pri vykonanom dohľade, preveriť opodstatnenosť námietok predložených dohliadaným subjektom a doručiť dohliadanému subjektu písomné oznámenie o výsledku preverenia predložených námietok,
- d) určiť a písomne oznámiť dohliadanému subjektu lehoty, v ktorých je dohliadaný subjekt povinný prijať a splniť opatrenia na odstránenie nedostatkov zistených pri dohľade a príčin ich vzniku a predložiť Národnej banke Slovenska písomnú správu o splnení prijatých opatrení,
- e) rešpektovať práva dohliadaného subjektu vyplývajúce z tohto zákona a osobitných predpisov,⁶⁾
- f) zabezpečiť ochranu informácií a podkladov získaných pri výkone dohľadu tak, aby sa zachovávalo štátne tajomstvo, služobné tajomstvo, obchodné tajomstvo, bankové tajomstvo, daňové tajomstvo a zákonom výslovne uložená alebo uznaná povinnosť mlčanlivosti; porušením tejto povinnosti nie je postup podľa § 41 tohto zákona ani poskytnutie informácií a podkladov získaných pri výkone dohľadu na konanie podľa osobitných predpisov,⁶⁾
- g) plniť si ďalšie povinnosti uložené týmto zákonom a osobitnými predpismi.⁶⁾

(4) Protokol o vykonanom dohľade podľa odseku 3 písm. c) musí obsahovať označenie dohliadaného subjektu, mená a priezviská osôb poverených výkonom dohľadu, miesto a čas vykonania dohľadu, predmet vykonaného dohľadu, opis skutočností a nedostatkov zistených pri vykonanom dohľade vrátane uvedenia porušených právnych predpisov, určenie lehoty dohliadanému subjektu na predloženie písomných námietok, dátum vyhotovenia protokolu a mená, priezviská a podpisy osôb poverených výkonom dohľadu, ktoré zodpovedajú za obsah protokolu; protokol môže obsahovať aj odporúčania na zlepšenie činnosti dohliadaného subjektu. Súčasťou protokolu uloženého v Národnej banke Slovenska je dátum a podpis príslušného zamestnanca dohliadaného subjektu o doručení jedného vyhotovenia protokolu dohliadanému subjektu, písomné námietky predložené dohliadaným subjektom a rovnopis písomného oznámenia o výsledku preverenia predložených námietok doručeného dohliadanému subjektu.

(5) Dohliadaný subjekt a jeho zamestnanci sú pri výkone dohľadu na mieste povinní vytvárať vhodné materiálne a technické podmienky na vykonávanie tohto dohľadu, umožniť vykonávanie oprávnení, ktoré podľa tohto zákona a osobitných predpisov⁶⁾ patria Národnej banke Slovenska a osobám povereným výkonom dohľadu, a plniť si ďalšie povinnosti uložené týmto zákonom a osobitnými predpismi.⁶⁾ Náklady spojené s dohľadom, ktoré vznikli Národnej banke Slovenska, znáša Národná banka Slovenska; náklady, ktoré vznikli dohliadanému subjektu, znáša tento subjekt.

(6) Osoba poverená výkonom dohľadu nemôže vykonávať tento dohľad, ak so zreteľom na jej vzťah k predmetu dohľadu alebo k dohliadanému subjektu a jeho zamestnancom možno mať pochybnosti o jej nezaujatosti. Osoba poverená výkonom dohľadu, ktorá má poznatky o skutočnostiach zakladajúcich pochybnosti o jej nezaujatosti, je povinná tieto poznatky

bezodkladne písomne oznámiť tomu, kto jej udelil poverenie na výkon dohľadu. Dohliadaný subjekt môže podať Národnej banke Slovenska písomné námietky proti zaujatosti osoby poverenej výkonom dohľadu. Podanie námietok nemá odkladný účinok. Osoba poverená výkonom dohľadu môže do rozhodnutia o jej oznámení alebo o podaných námietkach vykonať pri dohľade len úkony, ktoré nedovoľujú odklad. O oznámení alebo o námietkach do piatich pracovných dní od ich podania s konečnou platnosťou rozhodne príslušný zamestnanec Národnej banky Slovenska, ktorý v mene Národnej banky Slovenska vydal poverenie na výkon dohľadu na mieste pre napadnutú osobu poverenú výkonom dohľadu.

DESIATA ČASŤ HOSPODÁRENIE NÁRODNEJ BANKY SLOVENSKA

§ 38

(1) Národná banka Slovenska hospodári podľa rozpočtu schváleného bankovou radou.

(2) Výsledkom hospodárenia Národnej banky Slovenska za účtovné obdobie je vytvorený zisk alebo strata. Národná banka Slovenska používa vytvorený zisk na prídely do rezervného fondu a ďalších fondov vytváraných zo zisku, prípadne na úhradu straty z minulých rokov. Zostávajúci zisk Národná banka Slovenska odvádza do štátneho rozpočtu alebo na základe rozhodnutia vlády do štátnych finančných aktív podľa osobitného predpisu.^{7d)} Stratu vytvorenú v účtovnom období Národná banka Slovenska môže uhradiť z rezervného fondu alebo z iných fondov. Strata, o ktorej banková rada rozhodne, že zostane neuhradená, sa prevedie do nasledujúceho účtovného obdobia.

(3) Národná banka Slovenska predkladá ročnú správu o výsledku svojho hospodárenia Národnej rade Slovenskej republiky do troch mesiacov po skončení kalendárneho roka; popri údajoch o účtovnej závierke Národnej banky Slovenska a o výroku audítora o jej overení sa v tejto správe osobitne uvádzajú údaje o nákladoch na činnosť Národnej banky Slovenska. Ak o to Národná rada Slovenskej republiky požiada, Národná banka Slovenska je povinná do šiestich týždňov doplniť správu podľa jej požiadavky, prípadne podať vysvetlenie k predloženej správe.

§ 39

(1) Národná banka Slovenska vedie účtovníctvo podľa osobitných predpisov.⁹⁾

(2) Účtovnú závierku Národnej banky Slovenska overuje audítora. Audítora určí Najvyšší kontrolný úrad Slovenskej republiky do 30. júna kalendárneho roka, za ktorý sa overuje účtovná závierka.

(3) Národná banka Slovenska zverejní výročnú správu, ktorá obsahuje základné údaje o menovom vývoji Slovenskej republiky, po jej prerokovaní Národnou radou Slovenskej republiky.

(4) Národná banka Slovenska spracúva dekadnu bilanciu aktív a pasív Národnej banky Slovenska a bezodkladne ju poskytuje na zverejnenie v tlači a v iných oznamovacích prostriedkoch.

JEDENÁSTA ČASŤ VŠEOBECNÉ USTANOVENIA

§ 40

Na všetky bankové operácie Národnej banky Slovenska včítane stavov na účtoch, ktoré vedie, sa vzťahuje bankové tajomstvo. Pri poskytovaní správy o záležitostiach týkajúcich sa klienta Národnej banky Slovenska bez súhlasu tohto klienta, ktoré sú predmetom bankového tajomstva, postupuje Národná banka Slovenska podľa osobitného zákona.^{9a)}

§ 41

Členovia bankovej rady a ostatní zamestnanci Národnej banky Slovenska sú povinní zachovávať mlčanlivosť v služobných veciach. Táto povinnosť trvá aj po skončení pracovnoprávneho vzťahu alebo iného obdobného vzťahu. Z dôvodov verejného záujmu môže zbaviť tejto povinnosti členov bankovej rady banková rada a ostatných zamestnancov Národnej banky Slovenska guvernér. Za dôvod verejného záujmu sa považujú dôvody uvedené v osobitnom zákone,^{9a)} výmena informácií podľa § 34a ods. 2 a v rozsahu potrebnom na výkon bankového dohľadu tiež výmena informácií medzi Národnou bankou Slovenska a inými orgánmi verejnej moci v Slovenskej republike vykonávajúcimi dohľad podľa osobitných zákonov⁷⁾ a orgánmi bankového dohľadu iných štátov.

§ 41a

Na zamestnancov Národnej banky Slovenska sa primerane vzťahujú ustanovenia § 7 ods. 6 a 7.

**DVANÁSTA ČASŤ
SPOLOČNÉ, PRECHODNÉ A ZÁVEREČNÉ USTANOVENIA****§ 42**

Vydávanie cenných papierov podľa § 27 a § 29 písm. d) tohto zákona nepodlieha povoleniu ministerstva.

§ 43

Pre zamestnancov Národnej banky Slovenska platia ustanovenia osobitných predpisov.¹⁰⁾

§ 46

Opatrenia zabezpečujúce prechod česko-slovenskej meny na slovenskú menu budú ustanovené osobitným predpisom.

§ 47

Prechod majetku, práv a záväzkov zo Štátnej banky česko-slovenskej na Národnú banku Slovenska sa uskutoční v súlade s osobitným predpisom.

§ 48

Až do uskutočnenia prechodu česko-slovenskej meny na slovenskú menu sa vzťahujú na emisiu bankoviek a mincí ustanovenia štvrtej časti zákona č. 22/1992 Zb. o Štátnej banke česko-slovenskej.

§ 49

Až do uskutočnenia prechodu česko-slovenskej meny na slovenskú menu sa pokuta podľa § 36 ods. 4 písm. b) a § 37 ods. 4 tohto zákona ukladá v korunách česko-slovenských.

§ 49a**Prechodné ustanovenia k úpravám účinným od 1. mája 2001**

(1) Ustanovenia tohto zákona o emisii bankoviek a mincí (§ 16 až 17g) sa od 1. mája 2001 vzťahujú aj na bankovky a mince, ktoré vydala Národná banka Slovenska pred 1. májom 2001, ak sú platné k 1. máju 2001.

(2) Dĺžka funkčného obdobia člena bankovej rady sa riadi právnymi predpismi platnými v čase jeho vymenovania do tejto funkcie.

§ 49b

Zrušujú sa:

1. zákon č. 22/1992 Zb. o Štátnej banke česko-slovenskej,
2. zákon č. 76/1976 Zb. o razbe československých dukátov.

§ 50

Tento zákon nadobúda účinnosť 1. januárom 1993, okrem ustanovení § 15 až 17 a § 28 písm. a), ktoré nadobudnú účinnosť súčasne s prechodom česko-slovenskej meny na slovenskú menu.

I. Gašparovič v. r.

V. Mečiar v. r.

- 1) Napr. zákon č. 21/1992 Zb. o bankách, devízový zákon č. 528/1990 Zb. v znení zákona č. 228/1992 Zb.
- 2) § 124 ods.1 a 2 zákona č. 65/1965 Zb. Zákonník práce v znení neskorších predpisov.
 - 2a) Zákon č. 311/1999 Z. z. o registri trestov.
 - 2b) § 7 ods. 2 Občianskeho zákonníka v znení neskorších predpisov.
§ 195 až 200 Občianskeho súdneho poriadku v znení neskorších predpisov.
 - 2c) Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov.
 - 2d) § 1 ods. 1 a 5 zákona č. 21/1992 Zb. v znení neskorších predpisov.
 - 2e) § 12 ods. 1 zákona č. 141/1961 Zb. o trestnom konaní súdnom (Trestný poriadok) v znení neskorších predpisov.
 - 2f) § 1 a § 140 až 144 zákona č. 140/1961 Zb. Trestný zákon v znení neskorších predpisov.
 - 2g) Zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 162/1993 Z. z. o občianskych preukazoch v znení neskorších predpisov. Zákon č. 381/1997 Z. z. o cestovných dokladoch.
Zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 73/1995 Z. z. o pobyte cudzincov na území Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov.
 - 2h) § 2 ods. 2 zákona č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník.
 - 2i) § 40 až 41b zákona č. 21/1992 Zb. v znení neskorších predpisov.
- 3) § 8 zákona č. 131/1989 Zb. o Zbierke zákonov.
 - 4) Napríklad zákon č. 80/1997 Z. z. o Exportno-importnej banke Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov, zákon č. 600/1992 Zb. o cenných papieroch v znení neskorších predpisov.
 - 4a) § 13 ods. 2 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 118/1996 Z. z. o ochrane vkladov a o zmene a doplnení niektorých zákonov.
 - 4aa) § 32 zákona č. 21/1992 Zb.
 - 4b) Napríklad zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 303/1995 Z. z. o rozpočtových pravidlách v znení neskorších predpisov.
 - 4c) § 49 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 303/1995 Z. z. v znení neskorších predpisov.
 - 4d) § 37 zákona č. 21/1992 Zb. v znení neskorších predpisov.
 - 5) § 19 ods. 2 zákona č. 530/1990 Zb. o dlhopisoch.
 - 5a) Zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 202/1995 Z. z. v znení neskorších predpisov.
 - 5b) Napríklad zákon č. 80/1997 Z. z. v znení neskorších predpisov, zákon č. 330/2000 Z. z. o burze cenných papierov, § 55 až 70a zákona č. 600/1992 Zb. v znení neskorších predpisov.
 - 5c) Napríklad § 1 ods. 3 písm. d) a § 2 ods. 2 druhá veta zákona č. 21/1992 Zb. v znení neskorších predpisov.
 - 5d) § 7 zákona č. 21/1992 Zb. v znení zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 58/1996 Z. z.
 - 5e) § 39a zákona č. 21/1992 Zb. v znení neskorších predpisov.
 - 5f) § 20a zákona č. 21/1992 Zb. v znení neskorších predpisov.
 - 5g) Napríklad § 24 ods. 2 zákona č. 21/1992 Zb. v znení neskorších predpisov, § 8 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 202/1995 Z. z. v znení neskorších predpisov.
 - 6) Napríklad zákon č. 21/1992 Zb. v znení neskorších predpisov, zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 202/1995 Z. z. v znení neskorších predpisov, zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 118/1996 Z. z. o ochrane vkladov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 154/1999 Z. z.
 - 7) Napríklad zákon č. 329/2000 Z. z. o Úrade pre finančný trh a o zmene a doplnení niektorých zákonov, zákon č. 385/1999 Z. z. o kolektívnom investovaní v znení zákona č. 329/2000 Z. z., zákon č. 600/1992 Zb. v znení neskorších predpisov.

-
- 7a) Zákon č. 21/1992 Zb. o bankách v znení neskorších predpisov.
- 7b) § 244 a 247 Občianskeho súdneho poriadku.
§ 41a zákona č. 21/1992 Zb. v znení zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 58/1996 Z. z.
- 7c) Čl. 21 Ústavy Slovenskej republiky.
- 7d) § 49b zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 303/1995 Z. z. v znení neskorších predpisov.
- 8) Zákon č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok).
- 9) Zákon č. 563/1991 Zb. o účtovníctve.
- 9a) § 38 ods. 3 zákona č. 21/1992 Zb. v znení neskorších predpisov.
- 10) Napr. § 73 ods. 2 až 5 Zákonníka práce.
- 11) § 21 a § 55 zákona č. 22/1992 Zb. o Štátnej banke česko-slovenskej.

